

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 23.000

Letna inozemstvo Lir 35.000

Letna inozemstvo, USA dol. 28

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 32 (1765)

Gorica - četrtek, 25. avgusta 1983 - Trst

Posamezna številka Lir 500

Tržaški škof slovenskim duhovnikom

(Homilija škofa Bellomija na XXII. srečanju slovenskih duhovnikov 9. avgusta letos v domu duhovnih vaj »Le Beatitudine« pri Trstu).

Dve sta danes osnovni nujni v cerkvenem in družbenem življenju: spoznavanje in sprejemanje. V njih so strnjeni vsi problemi današnjega časa, vsi problemi naše družbe. Človek je neskončno sam. Pa tudi kristjan je prepogosto sam. Ima pa le ljudski živelj nešteta bogastva, ki pa žal ne dospejo do množic.

Slovenska Cerkev ima raznovrstne zaklade vere, svetosti; vsa slovenska narodna skupnost ima globoko duhovno, moralno ter versko podlago. Ob robu tega dragocenega imetja pa živi ogromna množica odmaknjenih, osamljenih, ki pogrešajo humanosti.

Poznavanje, priznavanje in sprejemanje te stvarnosti so nujnost današnje pastore. Kakor nujno potrebujemo svetlobe zato, da vidimo, in zato da te drugi vidijo, tako moramo mi nujno ubrati skupno pot. To je poglavita naloga krščanskega občestva, vsake župnije in vsake škofije. Evangelizacija občestva z občestvenostjo zato da se razbije vsaka samotna zaprtost, zato da postanemo odprti dom; vsakdo sme vanj stopiti in se v njem dobro počutiti.

POZORNOST DO TRPEČIH IN V STISKI

Začnimo pri tem, kar je najnujnejše in vsem potrebno. Začnimo pri zadnjih! Spoznavajmo in sprejemajmo ljudi, kakršni so: v trpljenju in upanju. Med te ne spadajo samo ljudje, ki so odvisni od mamil, v revščini, v oddaljenosti, v prizadetostih in boleznih, temveč, in morda še prej, žene in otroci, ljudje brez družine, nevedni in nešolani ljudje.

Naj bi Cerkev nanje gledala s posebno pozornostjo in ljubeznijo, vedno odprta, vedno pripravljena na lastno osebno spreobrnjenje. Danes v župnijah ne potrebujemo velikih dejavnosti, ampak pozornosti in odprtosti. Mlajši, ubogi, zadnji terjajo prostor med nami: naj jim krščanska skupnost odpre na stežaj ves svoj prostor in čas molitve, kateheze, službe krščanske radosti. Danes se ponovno vračamo k starim oblikam verskega življenja:

- gojitev molitve in laične duhovnosti, in to zlasti med zakonci;
- povzdigovanje pristne, ljudske kulture;
- praznični dnevi, prosti čas, igra, umetnost; praznik krščanskega ljudstva, ki ga občestveno obhajamo.

Duhovnost, kultura, praznik: gradimo krščansko občestvo ob vrednotah, ki človečijo in združujejo.

PODOBA BOZJEGA POSLANCA

Ob teh pastoralnih nujnostih se v današnjem času vrača z vso potrebo in odločnostjo podoba pastirja, božjega človeka, božjega poslanca. Gospod ga je mazilil in mu izročil del svojega ljudstva, zato da ga spremlja, z njim živi in ga ljubi.

To je naša osebna, neposredna naloga: spremljati naša krščanska občestva na tej poti. To nam bo uspelo, ako bomo globoko človeški. Danes potrebujemo škofov in duhovnikov, učiteljev in svetnikov, katerih pastoralnost temelji na človečnosti.

Doseči moramo v sebi popolno razmerje med duhovniškim in človeškim poklicem. »Darovati svoje življenje« pomeni: preprosti duhovniško službo z darom popolne, zrele človečnosti. Vsaka skupnost, in toliko več versko občestvo, ki se ne shaja zgolj iz človeškega nagiba, živi in ohranja svoj obstoj, če so v njem ideali človečnosti, bodisi v pastirjih kakor v ljudstvu. Ustanova »človek« bo postala podlaga slehernega občestva, če bodo to pričali in živeli pastirji.

OCETOVSTVO DOBREGA PASTIRJA

Skrajna obsežnost te humanosti je pa ocetovstvo. Pastirska in ocetovska služba terja od občestva stalno dobroželjnost,

edinost, skrb, pozornost, razpoložljivost in prizanesljivost.

Očetovstvo je osnovna značilnost pastirjev novih verskih občestev. Trudili se bodo v posnemanju »božjega ocetovstva« kakor tudi v posnemanju preprostega osebnega in družinskega ocetovstva.

V svojem poklicu uresničuje duhovnik vse ocetovske lastnosti: nežno in vztrajno ljubezen, popolno predanost brez prekinitve. Daroval bo življenje, ker bo sebe daroval, brez omejitve, do skrajnosti.

Zelim zato, da odnesete s tega srečanja veliko navdušenje za svoj poklic, novega zagona v človeški rasti kot duhovniki-očetje s še trdnejšo voljo, da hočete darovati svoje življenje za vam izročeno čredo!

Izidi volitev v Benečiji

Zadnja številka beneškega glasila Dom prinaša tudi statistični pregled, kako so izpadle zadnje volitve v Nadiških dolinah. Iz pregleda povzemamo nekaj značilnejših podatkov.

Gre za sedem občin v Benečiji. Na deželnih volitvah je glasovalo 5.449 volilcev za 11 kandidatnih list. Vsaka lista je dobila kak glas. Tudi v Benečiji smo torej imeli zelo veliko razpršitev glasov kot drugod v Italiji.

Druga značilnost je padec glasov, oddanih za DC. V primeri z volitvami iz leta 1978 je DC izgubila 721 glasov; ohranja pa še vedno absolutno večino in sicer 56%. Glasovi, ki jih je izgubila DC, so šli povečini Furlanskemu gibanju. Ta lista je namreč dobila 484 glasov, 427 več kot leta 1978. Precej so napredovali republikanci; pridobili so še demoproletarci, misovci in liberalci. Značilno pa je, da so nazadovale vse levičarske stranke in sicer PCI, PSI in PSDI. Izguba je očitna zlasti pri socialnih demokratih: izgubili so 85 glasov. Tudi SSK je nazadovala, od 39 je padla na 25 glasov.

Iz tega pregleda nekaj zaključkov: DC izgublja teren tudi v Benečiji. Tega si je sama kriva, ker do sedaj ni pokazala zadostnega zanimanja za probleme nadiških dolin, posebno ne za narodne potrebe domačinov, ki se polagoma tudi nacionalno prebujajo. Iz protesta so volili Furlansko gibanje, ki je imelo na svoji listi domačina Ferruccio Clavoro.

Tri levičarske stranke, PCI, PSI in PSDI so do letos vedno pridobivale na glasovih. Stevilni, razočarani zaradi politike DC, so namreč glasovali za omenjene tri stranke, sedaj pa so se usmerili na Furlansko gibanje ali na republikance.

Pojavlja se vprašanje ali je takšna orientacija demokratičnih Benečanov pametna, namreč da iščejo pomoči pri Furlanskem gibanju oz. pri republikancih. To se pravi pri italijanskih strankah. Zdrava pamet in tudi izkušnje iz naše preteklosti zgodovine pa pričajo, da se moramo v boju za naše pravice opirati predvsem sami nase. Kadar koli smo se zanašali na druge, smo bili opeharjeni. To je pa v naravi politike same. Vsaka stranka išče najprej svoje koristi in vsaka država tudi. Zato je nesmiselno in nenaravno pričakovati, da se bodo italijanske stranke borile za naše specifične pravice in potrebe. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, so vedeli že naši dedje. Pomagali ti bodo pa tudi drugi, če boš samosvoji in neodvisen. Naj bi na to pomislili tudi demokratični Benečani.

Pred bližnjim obiskom papeža v Avstriji

Dunajski nadškof kardinal Franz König je pred bližnjim obiskom papeža Janeza Pavla II. v Avstriji v pogovoru za »Neue Kronzeitung« pozval avstrijske politike, naj v tem času pokopljejo vse strankarske prepire. »Upam in želim, da bo ta ne samo za katoličane, temveč za vse Avstrijce pomembni dogodek minil v dostojanstvu, miru in edinosti.«

NOVA VLADA POTRJENA Craxi ne pozna Slovencev...

Malo pred začetkom avgustovskih srednjoletnih počitnic je novi ministrski predsednik Bettino Craxi, prvi socialistični vladni načelnik italijanske republike, predstavljal parlamentu svoj vladni program. Najprej v poslanski zbornici, nato v senatu. V soboto pred velikim šmarnom je prišlo do zadnjega glasovanja o zaupnici v senatu in s tem je vlada postala pravno opolnomočena.

Oglejmo si najprej, kakšna je pravzaprav nova italijanska vlada. V njej je po številu ministrov največ krščanskih demokratov (16 na 28), nato pridejo socia-

listi, socialni demokrati, republikanci in liberalci. Značilnost te vlade je predvsem v tem, da ima vlada veliko znanih političnih osebnosti: tako tri vsedržavne politične stranke (Craxi za PSI, Longo za PSDI ter Spadolini za PRI), več nekdanjih ministrskih predsednikov (med temi Andreotti, Forlani, Spadolini). V njej je tudi predsednik PRI Visentini. Podpredsednik te vlade je Arnaldo Forlani, vodja manjšine v DC. Zunanji minister je Giulio Andreotti, ki je zadnja leta bil nekako v pričakovanju ter je tu zamenjal bivšega ministra za zunanje zadeve Emilia Colomba. Ostala ministrstva DC so v glavnem porazdeljena po notranjih strujah in stranki.

Socialno demokratični prvak Longo je postal proračunski minister, republikanec Spadolini pa obrambni minister. Liberalci Altissimo je šel od zdravstva na industrijo, socialisti Lagorio pa od obrambe na turizem.

V svoji sestavi je torej nova Craxijeva vlada podobna prejšnjim petstrankarskim vladam, ki so bile pod vodstvom DC ali PRI. Sam ministrski predsednik sicer tu ne bo mogel imeti vedno glavne besede, ker so v večini ministri DC. Vsekakor pa si je Craxi nedvomno zagotovil tisto prestižno in odločujoče mesto, ki ga je dolgo časa želel...

VLADNI PROGRAM IN MANJSINE

V svojem vladnem programu se je Bettino Craxi dotaknil vseh glavnih problemov notranje, ekonomske, socialne in zunanje politike. Na splošno v vseh teh smernicah ni izrednih novosti glede na prejšnje vlade, tudi v zunanji politiki je podčrtal atlantsko in evropeistično vlogo države. Gospodarska politika tudi ne nakazuje kakih izredno socialističnih barv.

Nas tu posebej zanima Craxijev odnos do dežel s posebnim statutom in vprašanja manjšin. V svojem programskem govoru je na široko omenjal probleme Južne Tirolske, Doline Aoste in Sardinije. Z eno besedo pa ni omenil dežele Furlanije-Juljske Benečije, enako ne slovenske

manjšine! Podobno je naredil tudi v svojih odgovorih poslancem oz. senatorjem, ki so ga na to opozorili (resnici na ljubo, bila sta le dva ali trije...).

Več je o Slovenceh spregovoril senator Sergio Fontanari iz Tridenta (PPTT-SVP), ki je med drugim podčrtal potrebo po zakonu o globalni zaščiti. Tridentinski parlamentarec je dejal, da predstavlja slovenska manjšina v tržaški, goriški in videmski pokrajini bogastvo, ki ga je treba ovednotiti. Obenem je poudaril pomanjkljivost vladnih izjav, ki se problema sploh niso dotaknile.

V senatu so o tem spregovorili senatorji Pieralli (PCI), bežno še sen. Girardi (Liga Veneta) in z vprašanjem sen. Gerbčeva. (Tu bi se le vprašali, kako da komunistična partija ne dovoli slovenski senatorji iz Trsta, da bi govorila dalj o slovenskem problemu, o katerem je npr. govoril prej omenjeni podpredsednik senatne skupine PCI...!).

Sam predsednik vlade Craxi je na ta vabila v zadregi odgovarjal, da ga nihče ni na te probleme opozoril (!), da mora še pregledati razne papirje itd. Vsekakor zelo neroden in nepolitičen odgovor vladnega načelnika! Sicer pa je Craxi tudi v odgovoru drugim predstavnikom avtonomističnih oz. manjšinskih strank odgovarjal precej centralistično, češ da se mora govoriti ne o raznih narodih ampak o enem samem narodu v Italiji! Njegove besede so med drugim povzročile nasproten glas Lige Venete ter vzdržanje Südtiroler Volkspartei.

KAJ PA SLOVENSKI SOCIALISTI?

Pri vsem tem se seveda stavlja vprašanje: kaj pravijo k temu tisti Slovenci, ki še volijo socialistično stranko oz. tisti, ki so vpisani v PSI. Zadržanje italijanske socialistične stranke in zlasti njenega voditelja Craxija že dolgo ne daje več nikakega zaupanja. Spomnimo samo na lanske tržaške upravne volitve, ko Craxi ni dovolil slovenske besede na trgu Unità v Trstu. Poglejmo na zadržanje njih deželnih in drugih krajevnih vodstev, pa bomo še enkrat popolnoma razumeli, kako daleč je PSI od dejstva, da bi tako ali drugače zagovarjala koristi Slovencev.

Zanimivo je tudi dejstvo, da ni še PSI predložila svojega nekdanjega zakonskega osnutka za zaščito slovenske manjšine, ki ga je prej predložil posl. Fortuna. Tudi to je zgovorno, saj kaže na bistveno politično nevoljo Craxijevе stranke — in sedaj tudi vlade — pri reševanju naših problemov.

V prejšnjih mandatnih dobah so ministrski predsedniki Andreotti, Forlani, Cossiga (vsi DC) in pozneje tudi Spadolini (PRI) v predstavitvi svojih vlad parlamentu oz. vsaj v replikah poslancem in senatorjem vedno načelno obravnavali tudi problem slovenske manjšine. In to so bili predstavniki »buržujskih« strank! Danes pa socialist ter »internacionalist« Craxi nima za uместno posvetiti ene same besede našim problemom. Kako to, tovariši slovenski socialisti?!

Teško bo zagovarjati socialistično stranko in vladno linijo, ki je popolnoma prezrla manjšinske probleme naše dežele. Sam Craxi je namreč v odgovorih v parlamentu to najbolj jasno podčrtal. Zato od te vlade nimamo kaj pričakovati, vsaj od njenega ministrskega predsednika ne!

Spectator

Položaj v San Salvadorju

Sansalvadorski nadškof Arturo Rivera y Damas je ob obisku v ZR Nemčiji izjavil, da sta dva pogoja za konec vojne v njegovi domovini: zmaga nad družbenimi krivicami in ustavitve ameriških dobav orožja salvadorski vladi. Optimistično gleda na prihodnost Cerkev v Srednji Ameriki. Navzlic slabemu političnemu položaju obstajajo znamenja, da je papežev obisk sprožil versko prenovu.

Poldrugi dan sv. očeta v Lurdu

Znano je, kako je bilo že vse pripravljeno, da sv. oče Janez Pavel II. obiše Lurd v zvezi z mednarodnim evharističnim kongresom pred dvema leti, toda atentat na trgu sv. Petra 13. maja 1981 je vse to preprečil. Letos za praznik Marijinega Vnebovzvetja pa je mogel sv. oče to namero uresničiti.

V Lurd je prispel v nedeljo 14. avgusta popoldne. Že na letališču je bil slovesno sprejet. Dobrodošlico mu je izrekel sam predsednik francoske republike socialist Mitterand in ga pozdravil kot apostola mira, solidarnosti in pravičnosti. Njegov glas poslušajo verni in neverni, zlasti ko obsoja socialne krivice.

Sv. oče je v odgovoru dejal, da je prišel v Lurd molit in pozval Francijo, naj ostane vredna svojih izročil svobode in bratstva ter svoje zavzetosti za pravičen mir med narodi. Pogovor z Mitterandom je nato potekal na prefekturi v Tarbesu in je trajal nad eno uro. Sobesednika sta se dotaknila žgočih vprašanj Srednjega vzhoda, Latinske Amerike in Poljske, pa tudi zadeve svobode šolskega pouka v Franciji. Sedanji socialistični režim name-rava namreč ukiniti vse zasebno, tj. predvsem katoliško šolstvo. Tu se je Mitterand pokazal nepopustljivega.

Iz Tarbesa se je sv. oče podal naravnost pred lurško votlino in nagovoril zbrano množico. Dejal je, da so bila Marijina prikazovanja v Lurdu odgovor na lažni humanizem preteklega stoletja, ki je hotel družbo brez Boga. Nato se je udeležil večerne pobožnosti z lučkami.

Po procesiji je pozval svet, naj spoštu-

je versko svobodo in omenil razne načine sedanjega preganjanja vere. Danes je preganjanje drugačno kot v preteklosti: brez krvi, a zato tem bolj nasilno, saj se kaže v stalnem omejevanju osebne svobode in zapostavljanju vernih v družbi. Duhovniki svojega poslanstva ne smejo javno opravljati, zbiranje v verske namene je zabranjeno, mladim se onemogoča duhovne in redovne poklice. Ponekod — namig na Francijo je bil očitno — se starše ovira, da bi dali otrokom krščansko vzgojo. Pa tudi sam materialistični duh in verska brezbriznost mnogo prispevata k zatiranju verskih svoboščin.

Na sam praznik Marijinega vnebovzvetja se sv. oče v jutranjih urah sestane v baziliki sv. rožnega venca s spovedniki ter jih vzpodbuja, naj to od Kristusa podeljeno oblast z vnmno opravljajo v času, ko premnogi greh zanikajo ali mu vsaj pomen zmanjšujejo.

Na prostranem travniku pred lurško votlino onkraj reke Gave nato opravi pred ogromno množico evharistično daritev, v kateri je pridigo posvetil Materi božji, popoldne pa se sreča v podzemeljski baziliki Pija X. z 20.000 mladimi, ki ga sprejmejo izredno prisrčno. Njim pove, da je vera stalno tvegana, obenem pa jih pozove, naj spoštujejo življenje.

Sledi evharistična procesija z bolniki, ki jo vodi sam sv. oče, ki bolnikom tudi spregovori. Nato pride ura slovesa. Preden pa odide zastavi »romar poldruga dneva« še eno vprašanje: »Francija, si še zvesta krstnim obljubam?« Vprašanje, ki velja tudi nam.

Msgr. Anton Rutar

Rodil se je 29. maja 1886 v Drežnici, umrl je 3. avgusta 1983 v Gorici, pokopan je v Pevmi.

Starosta slovenskih duhovnikov, trden Slovenec, moder in pogumen mož, končne drže, kremenit značaj. V načelih jasn in nepopustljiv, v občevarstvu z ljudmi pa prijazen in poln razumevanja za njihove težave in slabosti.

Vseh 72 let duhovništva je delal čast Cerkv in slovenskemu rodu. Bil je eden tistih požrtvovalnih duhovnikov, ki so vse življenje darovali Bogu in izgorevali za blagor ljudi, ne da bi čakali na kako priznanje ali hvaležnost.

Bil je najprej izvrsten dušni pastir po raznih župnijah: kaplan v Tolminu, pozneje pri Sv. Ignaciju v Gorici, najbolj se je pa ukoreninil v Pevmi, kjer je župnikoval kar 37 let. Povsod se je znal približati ljudem. Zato so ga župljani sprejeli za svojega: »To je naš gospod!«.

Kmalu je presegel župnijske meje in stopil v areno slovenskega verskega in narodnostnega udejstvovanja na Primorskem. Leta 1914 ga je nadškof Sedej poslal v goriško centralno bogoslovje, ki je tedaj združevalo bogoslovce štirih škofij: goriške, tržaško-koprške, poreško-puljske in krške (otok Krk). Bogoslovci so bili štirih narodnosti: Slovenci, Hrvati, Furlani in Italijani. Predstojniki so bili trije modri duhovniki: msgr. dr. Jakob Brumat, rektor, dr. Ivan Tul, spiritual in mladi Anton Rutar - podravatelj, ekonom, knjižničar in profesor pastoralk. Vsi trije so skušali vzgajati pisano družbo bogoslovcev v duhu medsebojnega spoštovanja, razumevanja, narodnostne strpnosti in bratske krščanske ljubezni (danes bi rekli: v ekumenskem duhu). Bila je viharna doba med obema svetovnjima vojnama, zato je bila njihova naloga kočljivejša in težja. Najmarkantnejša osebnost med predstojniki je bil g. Rutar. Srčika njegovega duhovniškega delovanja je bila dvajsetletna skrb za vzgojo in duhovno oblikovanje mladih bogoslovcev, ki so se pripravljali na duhovniški poklic. Kakih tristo mladih duhovnikov je uživalo njegovo skrbno vzgojo. Zato bi se morale vse štiri škofije pokloniti in zahvaliti temu izrednemu duhovniku.

G. Rutarja je odlikovala predvsem stroga pravičnost do vseh bogoslovcev, vsem je bil enako skrben svetovalec in vodnik. Po značaju je bil redkobeseden. Znal je molčati, pa tudi spregovoriti. Ko je bilo potrebno, je o pravem času, na pravem mestu zastavil jasno in odločno besedo, ki je zalegla. Pravo spoštovanje je vzbujala v nas njegova pristna duhovniška, tj. poduhovljena osebnost: bil je mož molitve, reda in neutrudnega dela. Od ekonomskih skrbi za hišo in hrano, prek dela v bogoslovni knjižnici, ki jo je v prvi svetovni vojni rešil uničenja, pa do skrbno pripravljenih predavanj iz pastoralnega bogoslovja, ki so se odlikovala po praktični usmeritvi.

Bil je možat tudi v potrpljenju. Doba med obema vojnama je bila najhujša preskušnja za obstoj slovenskega in hrvaškega naroda v Primorju in v Istri, doba najhujših krivic, nasilja in ponižanj. Vse to smo v polni meri doživljali tudi v bogoslovju. Po smrti nadškofa Sedeja leta 1931 so se razmere hitro slabšale. Najhujše je bilo za časa apostolskega upravitelja Sirottija — splošen preplah, nemir in razdor med bogoslovci. Najbolj porazno je bilo za nas nezumevanje in sumničanje od strani najvišjih cerkvenih oblasti. Tedaj je znal g. Rutar s svojo besedo in odločnim vedenjem pomirjevalno vplivati na bogoslovce: »Vztrajajmo in upajmo v zmago pravice.«

Končno je treščilo tudi vanj. Maja 1934 so ga fašisti aretirali in obsodili na pet let konfinacije. Poganstvo je preživljal v Monteleone (Umbrija). Po dveh letih je novi goriški nadškof Margotti posredoval pri oblasteh, da se je g. Rutar mogel vrniti v Gorico. Vendar pa ga je isti

nadškof takoj črtal iz seznama bogoslovnih predstojnikov in profesorjev ter ga poslal za kaplana v župnijo sv. Ignacija na Travniku. G. Rutar se torej ni mogel vrniti med svoje bogoslovce. Molče je sprejel novo službo in po dveh letih je 1938 po smrti Jožeta Abrama prevzel župnijsko mesto v Pevmi — v veliko veselje tamkajšnjih župljanov.

Podoba rajnega Antona Rutarja ni popolna, če vsaj na kratko ne omenimo njegovega deleža še na drugih področjih javnega delovanja, na narodnoobrambno, kulturnem in gospodarskem in to ne samo med obema vojnama, temveč tudi po zadnji vojni. Bil je med vodilnimi člani slovenske katoliške skupine na Goriškem, sodelavec Virgila Ščeka, Engelberta Besednjaka, Jožeta Biteznika, Rada Bednarika, Antona Vuka, Iva Juvančiča in drugih.

Bil je odbornik Zbora svečnikov sv. Pavla, društva, ki je vodilo vse versko in narodnoobrambno delo na Primorskem. Pomagal je ustanoviti Goriško Mohorjevo društvo, tednik Mali list. Bil je odbornik Katoliškega tiskovnega društva, pomagal pri Katoliški tiskarni in knjigarni in bil podpredsednik katoliške Zadrudne zveze. V zadnji vojni je pripadal tudi Narodnemu svetu ter tkzv. goriški sredini. Z vsemi svojimi močmi je podpiral delo za pomoč trpečemu ljudstvu, za osvoboditev in za združitev Slovenije z Jugoslavijo.

Ivo Juvančič piše o njem: »Anton Rutar je bil mož tihega dela, prakse ne teorije, in se je kot njegov prijatelj Jože Abram Trentar, pustil voditi od "zdrave pameti". Rutar, ki je že od blizu doživel razcep med "stariimi in mladimi" (dr. Anton Breclj proti A. Gregorčiču) že pred prvo svetovno vojno, je poznal življenje, imel svoje življenjsko izkustvo, dasi ni stal v prvih vrstah politikov, saj se je vedno vbadal bolj z gospodarskimi vprašanji. S Toncom Vukom je bil pri katoliški Zadrudni zvezi, pri Katoliški tiskarni in knjigarni itd. Tudi v času, ko so prišli vse te organizacije in podjetja zaradi navala fašizma v krizo in razsulo, je bil Rutar eden glavnih odgovornih mož. Reševal je, kar se je rešiti dalo. Dober gospodar čuva svojo aktivo, na tem načelu je Rutar vedno gladil in miril spore med tekmeci. V sporni zadevi med Ščekom in Besednjakom na eni strani ter drjem Jankom Kraljem na drugi strani je Rutar držal s prvima dvema, vendar je prav tako cenil tudi Janka Kralja in vedel, da je treba ohraniti slednjega inteligenta za skupno dobro našega ljudstva.«

Pod oleandri Boromejskih otokov

»Pridi z nami, da boš videl sijajne kraje v prijateljski družbi«. To ni vabilo kake potovalne agencije, marveč nenapisano geslo cerkvenega pevskega zvoora »Sveti Jernej« z Opčin pri Trstu.

Po celoletnem prizadevanju delu (petje pri nedeljskih mašah, nastopi na revijah in proslavah, organiziranje šmarničnih in božičnih koncertov) sta dva dneva sredi poletja namenjena izletu, ki naj bo hkrati razvedrilo, srečanje s tujimi lepotami in kulturno doživljanje. Pa še majhen »čudež« se zgodi vsakič: prijateljstvo je ob vrnitvi še večje, kot je bilo že pri odhodu.

Letos nas je pot vodila v deželo severnoitalijanskih jezer: Varese, Santa Maria del Monte, skok čez švicarsko mejo v Lugano, Stresa, jezero Maggiore s tremi biseri — Boromejskimi otočki, Arona z 20 metrov visokim bronastim kipom sv. Karla Boromejskega, potem pa nazaj po dolgi ravnini Lombardije in Veneta, z nepozabnimi vtisi v očeh in v srcu, s pesmijo na ustih in s hvaležnostjo do dveh rojakov, Majde Kogoj iz Vareseja in Bruna Sferze iz Milana, ki sta nam prijateljsko pomagala pri organiziranju izleta.

Vtisos je brez konca, dva pa sta mogoče tudi za javnost.

Ena izmed postaj na naši izletniški vožnji je bila romarska cerkev Santa Maria del Monte nad Varesejem. Večerilo se je že, ko smo se zbrali pri večerni maši, ki jo je daroval naš župnik g. Zerial. Večina družbe se je seveda spomnila, da sestavlja pevski zbor, ki se je postavil ob oltarju in zapel nekaj naših najlepših. Ostali iz prijateljske skupine smo uživali ta koncert v novem okolju, pa tudi nekaj domačinov in izletnikov je zaverovano poslušalo to neznano lepo petje. Pisec treh vrstic je po maši prislulnil komentarju te tuje naključne publike. Neka starejša gospa je priznala, da jo je

Pok. msgr. Anton Rutar v zadnjih letih zemeljskega potovanja

O Rutarjevem zadržanju ob razbitju Jugoslavije piše dalje Juvančič: »14. maja 1941 se je sestala goriška skupina katoliških odbornikov Narodnega sveta. Najstarejši Anton Rutar je takoj uvodoma gledel na zadnje težke dogodke, razsulo Jugoslavije, zadržanje Ljubljane itd. kratko izustil: "Stara je prava! (misli je na majniško deklaracijo iz leta 1917). Slovenci smo za Slovenijo in kot taki moramo biti za Jugoslavijo!" To je bila načelna izjava, ki je izrecno nato obsodila zadržanje ljubljanskih taktikov in paktiranje s fašizmom, obsodila strankarstvo in se izjavila za narodno ljudsko gibanje. V Ljubljano je bila sporočena po kurirju pismeno banu Natlačenu in škofu Rožmanu...« (Ivo Juvančič: Primorski Narodni svet - Goriška sredina in OF - NOB - objavil v Primorskem dnevniku 1970, pogl. II in VI).

Rajni Anton Rutar je v svojem dolgem življenju mnogo izkusil. Vedel je veliko o delu, uspehih in težavah goriških javnih delavcev, duhovnikov in laikov. Govoril je zelo malo o tem. Sam pa je storil svojo dolžnost do Boga in do svojega naroda do zadnjega diha.

Doba zadnjih petdeset let je marsikaj prekrila s plaščem pozabe. Novi časi, nove razmere, novi problemi. Bil sem v Pevmi na pogrebu g. Antona Rutarja. Množica je v globoki pobožnosti in spoštovanju molila za pokoj njegove duše. Razni govorniki so marsikaj lepega povedali o rajnem gospodu. Vendar se mi je zdelo premalo. Naj bodo te vrstice v skromno dopolnilo in v toplo zahvalo možu, ki je bil bogoslovcem in vsem goriškim Slovencem močna opora v tistih težkih časih.

T. P.

Ob skorajšnji kanonizaciji bl. Leopolda Mandiča

Ali ima novi svetnik kakšno sporočilo za nas? Tako nekako se vprašujemo, ko se bliža dan slovesne razglasitve svetnikom tega dalmatinskega rojaka. Vemo, da je preživel večji del svojega življenja v Padovi, vendar je do konca ostal zvest svoji zemlji in narodu. Saj je svoje življenje in trpljenje, še bolj pa svoje prošnje in molitve neprestano polagal na oltar za svoje ljudi na Vzhodu in za njih edinstvo v Kristusovi Cerkvi.

Prav gotovo imajo svetniki svoje sporočilo za čas in prostor, v katerem so živeli. Sveta Cerkev pa nam hoče ob njih razglasitvi posredovati to sporočilo. Sporočilo nekaterih svetnikov lahko močno presega njih prostor in čas ter ima svojo trajno vrednost še čez stoletja in je namenjeno ljudem brez vsakih okvirov in pogojenosti.

Tako, se zdi, je sporočilo novega svetnika, ki je živel v našem času in v bližini ter se je tako močno priljubil tudi našim ljudem. Vsekakor je sporočilo Leopolda ali Bogdana Mandiča vsaj dvojno.

Prvo je sporočilo sprave in miru. Vsi čutimo, kako nam je mir potreben. Brez njega ni življenja; pa naj bo to naš notranji mir ali mir v družini in v širši skupnosti ali mir z Bogom. Ta mir pa se gradi na spravi kot na temelju, ker ga je treba vedno obnovljati in utrjevati. Ta sprava pa nam je potrebna najprej v naši notranjosti, v globini srca, ki je tako podvrženo valovanju in nemiru. Edino Bog in sprava z njim nam more zagotoviti trajen in resničen mir srca. Iz tega miru v nas samih se potem poraja še mir okrog nas, blizu in daleč, ker tudi mir je nalezljiv kot vsako dobro.

Vernemu kristjanu je jasno, da gre pot do te sprave in miru prek zakramenta spovedi, ki je velikonočni dar Kristusov apostolom in Cerkvi, ki bo do konca časov zajemala iz tega studenca in se neprestano obnovljala v velikonočni skrivnosti. Novi svetnik, ki je skoraj štirideset let dan za dnevno delil v spovednici odpuščanje in mir, je lahko še nam glasnik božjega usmiljenja in sprave. V času, ko ljudje, kot se zdi, vse manj cenimo ta zakrament in se ga le skromno poslužujemo, nam bo to svetnikovo sporočilo v pomoč, da se spet zamislimo v čudovito delovanje božje milosti, ki nam je kot pitna voda za telo potrebna za nadnaravno življenje z Bogom, ki edino more utešiti naše želje in hrepenenje po Neskončnem.

Drugo je sporočilo edinstva in sprave med samimi kristjani. Še kot mladega fanta iz mešanega prebivalstva v Hercegovnem pri Boki Kotski je razkol in needinstvo med kristjani močno bolel. Zdi se, da je prav zato želel postati redovnik in duhovnik, da bi doprinesel svoj delež k delu za edinstvo med brati istega naroda. Tega poslanstva se je zavedal vse svoje žive dni. Saj je skozi petdeset let leto za letom obnovljal svojo zaobljubo, potrjeno s prisego, da bo delal in trpel za tako edinstvo med rojaki. V ta namen si je tudi želel na Vzhod. Vendar je kmalu spoznal, da »božja pota niso njegova po-

ta« in da je »njegov Vzhod vsaka duša, ki poklekne v njegovo spovednico«. Po tem razodetju se je ves predal prizadevanju, ki mu danes pravimo »duhovni ekumenizem« in obstaja v prošnji in žrtvi v ekumenske namene.

Vprašanje edinstva med kristjani je bilo vedno prisotno v Cerkvi. Vendar je v zadnjem času postalo temeljne važnosti za vse Kristusove učence, ki se na raznih področjih trudijo, da pripravijo pot do tega visokega cilja, ki ni več utopija. Po drugi strani se pa vse krščanske verske skupnosti tudi zavedajo, da je ključ do prave edinstva v božjih rokah. Zato pa sad molitve in medsebojne sprave in odpuščanja, kar je mogoče samo z božjo pomočjo ob človeškem iskrenem sodelovanju. In spet nam je Leopold Mandič vzornik takega molitvenega ekumenizma in sprave. Ze v svoji osebi združuje nekako Vzhod in Zahod in želi biti most med dvema svetovoma. Lahko bi tudi njega postavili za zavetnika združene Evrope, saj je za take ideale živel in trpel.

To dvojno sporočilo bomo torej sprejeli tudi Slovenci, ki se večkrat najdemo na razpotju dveh svetov. Skupna vera brez dvoma skrivnostna vez, ki lahko premaga tudi večje težave med narodi. Novi svetnik nam bo torej trajen glasnik in pričevalec, da je edinstvo možna vsem ljudem dobre volje. Kot je možen mir, ki smo ga prejeli kot velikonočni dar pri zakramentu sprave, da to spravo in mi gradimo naprej in z njima oblikujemo svet.

Geslo prihodnjega Dneva miru

Vatikanski tiskovni urad je 25. julija objavil geslo svetovnega Dneva miru, ki ga bo Cerkev slavila že sedemnajstič 1. januarja 1984. Misel se glasi »Mir in spreobrnjenje srca«. Papeža Janeza Pavla II. sta dva pomembna dogodka spodbudila, da je izbral to geslo: sveto leto odrešenja in škofovska sinoda, ki bo posvečena spravi.

»Mir ustreza novemu srcu. Vsak posameznik mora premagati ovire, ki jih je postavil v svojem srcu, in služiti miru med narodi in v svojem narodu. Spreobrnjenje, torej novo srce v vsakem človeku, naj bo temeljna, nujno potrebna pot v smeri k miru. Trdo srce pa pomeni, da bodo ovire na poti do miru le počasi odstranjene«, je zapisano v vatikanski listini.

O tem, kako naj bi uresničili službo za mir, pa piše: »Zagotavljati spoštovanje človekovih pravic, zahtevati pravičnost, uresničevati skupno blaginjo«. To so osnovne zahteve ljubezni, »resnična gonila sila zgodovine in resničnega človeka vrednega življenja«. Priče tega miru naj se pokažejo v družinah, šolah, svetu dela, vladah in mednarodnih odnosih.

Zairski škofje pri sv. očetu

Škofje iz afriške države Zaire so bili na uradnem obisku pri sv. očetu. Razpravljali so o stanju Cerkve v Afriki. Med drugim so predlagali sv. očetu, naj skliče vseafriški koncil.

Zborovanje Svetovnega sveta Cerkva

V Vancouverju v Kanadi se je zaključilo šesto zborovanje Svetovnega sveta Cerkva, ki združuje pravoslavne Cerkve in protestantske verske skupnosti, približno 500 milijonov ljudi. Na zborovanju so med drugim sklenili, da pošljejo posebno zastopstvo v Moskvo in Washington s prošnjo, naj si državna poglavarja velesil prizadevata za mir svetu, da se prepreči nevarnost atomske vojne.

Zborovanje frančiškanov z bližnjega vzhoda

V Jeruzalemu so imeli svoj kapitelj frančiškani iz Palestine in Bližnjega vzhoda. Udeležilo se ga je 42 patrov iz 25 različnih narodnosti. Frančiškanom je izročena predvsem skrb za dušnopastirstvo v Sveti deželi, kjer imajo v oskrbi 74 svetišč, 40 župnij in 30 šol ter razne socialne ustanove.

Vatikanski državljani

V najmanjši državi na svetu v Vatikanu ima 420 oseb vaticansko državljanstvo. Poleg papeža ga poseduje še 36 kardinalov, 176 diplomatskih uslužbencev, 35 škofov in članov raznih redov, nadalje okrog sto pripadnikov švicarskih gardistov, ki stražijo papeža. V Vatikanu živi tudi 73 laikov, med njimi družina 17-letne Emanuele Orlandi, ki so jo neznanč ugrabili 22. junija. V poslopih, ki so izven vaticanskega območja, pa živi še 2.500 oseb.

Dva župnika, ki sta pastirovala v Pevmi: na levi Jože Abram, na desni njegov naslednik Anton Rutar

Izgubili smo prijatelja

S smrtjo učitelja Camilla Medeota (6. avgusta) smemo brez pretiravanja reči, da smo Slovenci izgubili prijatelja, velikega prijatelja. Pokojni je bil sicer Furlan, rojen v S. Lorenzo Isontino leta 1900, toda bil je vseskozi poštenjak, kot jih je bilo tudi v starejši generaciji le malo.

Po poklicu je bil učitelj. Največ časa je učil v Gorici. Po svojem prepričanju je bil odločen in vesten kristjan. Kot tak se je udeleževal v vrstah italijanske Katoliške akcije, zlasti med učiteljskim. Po značaju pa je bil izredno prijazen, vpluden, pošten. Mislim, da ga je moral v življenju vsakdo spoštovati.

Ko se je kot učitelj upokojil, se je posvetil svojemu konjičku in sicer domači zgodovini. V tem oziru je bil priden kot čebelica prav do zadnjega, ko mu je neizprosna bolezen začela piti moči. Zato smo se ob novici, da je umrl, vsi začudili.

Iz domače goriške preteklosti je brskal po arhivih, po privatnih knjižnicah, iskal pomoči tudi pri živih osebah, kajti njegovo področje zanimanja je bila goriška polpretekla zgodovina, posebno zgodovina italijanskih katoličanov. Pri tem pa ni zanemarjal tudi Slovencev in je bil v teh stvareh z našimi zgodovinarji iz Nove Gorice in s pok. dr. R. Klincem. Sad tega njegovega dela so številne publikacije. Leta 1969 je objavil prvo svoje delo s tega področja in sicer »Storia di preti isontini internati nel 1915« (Zgodbe duhovnikov goriške dežele interniranih leta 1915). Med temi interniranimi duhovniki v prvi svetovni vojni so bili tudi slovenski dušni pastirji iz Brd, ki so jih zasedle italijanske čete takoj po 24. maju 1915. Omenimo še »Lettere da Gorizia a Zaticna«. Gre za korespondenco iz prve svetovne vojne med goriškim nadškofom Sedejem in drugimi z vodstvom bogoslovnega semenišča, ki je takrat našlo zatočišče v samostanu

Pok. učitelj Camillo Medeot

v Stični na Dolenjskem. In še eno slično delo naj omenim in sicer »Cronache goriziane dal 1914 al 1918« (Goriška kronika v letih 1914-1918). V tem delu objavlja pisma, dnevnik, spomine Goričanov, ki so preživeli tista leta skriti v Gorici. Poleg teh je objavil še več drugih knjig in posameznih člankov. Spadal je tudi med organizatorje in glavne sodelavce študijskih dni v Gorici lani in predlanskim, na katerih so obravnavali preteklost furlanskih katoličanov v 19. in 20. stoletju (I cattolici isontini nel sec. XIX e XX). Predavanja so izšla tudi v knjigi in Camillo Medeot ima številne prispevke. Mislim, da je goriško polpreteklost malokdo tako poznal kot pok. Camillo Medeot. Pri tem je bil umirjen in je skušal biti pravičen do vseh.

Gorica je s Camillom Medeotom izgubila vernega kristjana, poštenega zgodovinarja, mi Slovenci pa dobrega prijatelja med Furlani.

K. H.

Tabor Slov. goriških skavtov Reka 83

Letos smo skavti z Goriškega taborili v vasi Reka ob Idriji, na nekoliko ozkem travniku, kjer smo pa kljub temu našli prostor za vse naše zgradbe in dejavnosti. Tabor se je pričel v nedeljo 17. julija in se končal prav tako v nedeljo 31. julija. Najprej smo seveda postavili šotore, naslednji trije dnevi pa so bili posvečeni postavitvi zgradb, ki so za skavtski tabor že tradicionalne in nuje.

V sredo so vodi prav tako z zgradbami, čeprav v manjšem merilu, okraševali posamezne šotore in s tem dejansko pokazali iznajdljivost, ki je skavtu lastna. Popoldne smo se zbrali v »pagodici«, kjer smo sledili predavanju o skečih, ki sta ga pripravila Robi in Solange. Treba je povedati, da to predavanje ni šlo »mimo ušes«, saj se je dobro videlo, da so vsi vodi pri tabornih ognjih potrudili, da njihovi skeči ne bi izpadli tako klavrno kot še pred kratkim.

V četrtek smo imeli Dan zbranosti; ob tej priložnosti nas je obiskal letošnji zlatomašnik dr. Jože Prešeren iz Trsta, ki je sam posvetil veliko truda prav skavtski organizaciji, posebno v času njenega nastanka in v prvih letih razvoja. Od njegovega predavanja smo odnesli precej obširno kulturo o skavtizmu.

Naslednji dan, v petek, je bil Dan skavtskih spretnosti. Zjutraj je bilo najprej predavanje o prvi pomoči, ki ga je imel dr. Bernard Špacapan, ki je poleg tega ves teden jamčil za zdravje na taboru. Sledilo je predavanje o pionieristiki.

Popoldne smo skupina starejših roverjev in popotnic šli na izlet na Porezen, medtem ko so ostali praktično vadili v taboru, kar so se zjutraj naučili. Naš izlet je bil tako organiziran, da smo se naslednjega dne našli z vsem ostalim taborom pod Kojco, kamor smo bili tudi namenjeni. Kljub utrujenosti smo zvečer voditelji poslušali predavanje dr. Mirka Špacapana o stanju slovenske narodne skupnosti v zamejstvu. Tema je bila zelo zanimiva, saj je pokazala, kako malo in slabo je večina izmed nas seznanjena s problemi slovenske manjšine.

Nedelja je bila posvečena obiskom. Ze zgodaj, morda prezgodaj, so nas starši počastili s svojim obiskom in ves dan so krožili po taboru vsi zaskrbljeni za svoje otročiče. Še pred koncem pa so morali videti, da se njihovim otrokom ne godi tako slabo, kot bi se mogoče zdelo. Nedelja se je končala z odprtjem Dneva športa, ki je letos posebno dobro uspel, verjetno zaradi vseh novih panog, ki jih je omogočila voda in zavoljo strastnega navijanja gledalcev (ne pozabite na čaj Pompadour in na skavtsko srajco!). Nekaj

podobnega kot športni dan so bile igre na vodi v četrtek, in fantastična tekma skout-bola med New in Old Paradise, kjer so se v veliko sramoto Old Paradaisa odlično odrezali mladi voditelji. Nogometna tekma pa se je že prej zaključila z zmago »starih paradiznikov«.

V sredo je bil Dan izražanja, ki se je zvečer svečano zaključil s tradicionalnim festivalom, na katerem smo prvič slišali priljubljeno Pepijevo pesem »Moja majka«. Zadnja dva dneva smo posvetili zgolj kulturnemu značaju in turističnemu področju, saj smo se v petek podali na celodnevni izlet v Cerkno, bolnišnico Franjo, Idrijo in končno še v Škofjo Loko. Ker so naši skavti zelo vzdržljivi, so zvečer imeli še celonočno igro, ki je vse skupaj v bistvu precej utrudila, tako da so v soboto popoldne bili zmožni samo še kviza, ki je preskušal njihovo pripravljenost na vseh področjih. Seveda je tabor brez procesa nepojmljiv. Tudi letos na sobotni večer najbolj neugnani skavtčiči dobili ostro kazen s strani še bolj ostrih sodnikov.

SVETOLETNO ROMANJE V RIM

ob razglasitvi svetnikom bl. p. Leopolda Mandiča ob 15. do 18. oktobra

Odhod z avtobusom iz Trsta (Oberdankov trg) v soboto 15. okt. ob 6.30; bivanje v Rimu (v penzionu v središču mesta) dva dni; v nedeljo 16. okt. slovesnost razglasitve svetnikom na trgu sv. Petra in obisk rimskih bazilik za prejem svetoletnega odpustka; v ponedeljek 17. okt. ogled mesta (katakombe, Slovenik); v torek 18. okt. odhod iz Rima, postanek v Padovi na grobu novega svetnika Leopolda Mandiča, prihod v Trst ob 22. uri.

Cena potovanja 230.000 lir. Razpoložljiva mesta - omejena. Priporoča se takojšen vpis (v kapeli pri Domju tel. 820356) ali pri domačih dušnih pastirjih.

Zdi se mi, da je tabor dobro uspel, kljub raznim nesporazumom, ki so dejansko močno vplivali na potek celotnega taborjenja, hkrati pa so v nas dvignili zavest, da je uspeh takega taborjenja možen samo s skupnimi močmi. Treba je dopustiti, da pridejo ljudje do nas in da ne postanemo ob kritikah drugih nedostopna trdnjava. Kritika ne samo ruši, ampak tudi gradi...

O drugih vtisih boste lahko še brali v kaki prihodnji številki ali pa v »Planiki«.

Poredna puma

tržaške novice

V Ricmanjih — šestdesetletnik

V torek 23. avgusta je poteklo 60 let, odkar je prijel na svet v župniji Boršt sedanji župnik v Ricmanjih dr. Angel Kosmač. Po končani osnovni šoli je začel učnost in se vzgajal v malem semenišču v Kopru, bogoslovje pa je opravil v velikem semenišču v Gorici. V duhovnika je bil posvečen 23. aprila 1946 v škofijski kapeli v Trstu; novo mašo pa je imel na belo nedeljo v Borštu.

Svojo prvo duhovniško službo je opravljal v hrvaškem delu Istre v Pregari. Ima lepe spomine na ljudi teh krajev, kjer je njegov duhovniški krog obsegal večje ozemlje kot je vsa tržaška škofija. Bile so zelo neurejene politične razmere, več duhovnikov je odšlo, nekaj jih je bilo zaprtih, tako so na mladega duhovnika padle mnoge obveznosti tudi na področju drugih župnij.

Po vrnitvi iz Istre je bil kaplan na Opčinah, pri Sv. Jakobu in v Rojanu. V tem času je v Rimu opravil teološke študije iz vzvodnega bogoslovja in pridobil naslov doktor. Sredi aprila 1963 je bil nastavljen za župnika v Ricmanjih, kjer pa mu več dela in zadoščanja daje skrb za novo župnijo pri Domju. Tu je lepo uredil kapelo-cerkev, posvečeno bl. patru Leopoldu, ki bo v oktobru razglašen za svetnika. V stavbi, kjer se vrši služba božja, ima svoje prostore tudi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda s številno literaturo in ikonami. Prav temu ekumenskemu gibanju jubilat posveča veliko dela. Vsi, ki dr. Kosmača poznajo bolj od blizu, občudujejo njemu lastno gorečnost za lepo bogoslužje, posveča pa veliko pozornosti tudi vsem problemom dušnega pastirstva za Slovence v Škofiji. Na mnogih ekumenskih romanjih nudi svojim sodelavcem-kam priložnost, da se spoznajo tudi z verskimi razmerami med pravoslavnimi in evangeličani.

Gospodu Angelu čestitamo in mu iskreno voščimo, da bi še dolgo, ob božji pomoči mladostno deloval za uresničenje božjega kraljestva zlasti med našimi rojaki na Tržaškem.

★

Čestitke

Župnijska skupnost iz Ricmanj, Solske sestre Baragovega doma, verniki iz Domja, obiskovalci doma bl. p. Leopolda Mandiča in člani Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Trstu čestitajo svojemu župniku in duhovnemu vodji dr. Angelu Kosmaču ob njegovem življenjskem jubileju.

Knjižica o pastoralni vizitaciji

Tržaški škofijski urad je izdal knjižico, ki ima 30 strani, in nosi naslov: Skofova pastoralna vizitacija: čemu in kako. Gre za priročnik, ki naj služi za pripravo, potek in doseg ciljev pastoralne vizitacije v tržaški škofiji. Tržaški škof je v glavnem že obiskal župnije v mestu, v teku prihodnjega leta bo obiskal župnije na deželi. Gospod škof želi, da bi se slovenske župnije na to njegovo pastoralno vizitacijo dobro pripravile in zato je omenjena knjižica izšla tudi v slovenskem jeziku. Lahko rečemo, da je knjižica majhen vodič tudi za redno dušnopastirsko delo v župnijah. Lani je škofijski urad izdal v slovenščini knjižico o družini in evharistiji.

Barkovlje

V nedeljo 28. avgusta, za praznik župnijskega zavetnika sv. Jerneja, bo v Barkovljah procesija po maši ob osmi uri.

Prosek

V nedeljo 4. septembra bo na Proseku vsakoletna Marijanska procesija. Ob 16. uri bo sv. maša, ki jo bo daroval škofov vikar dr. Lojze Škerl, nato bo procesija po vasi s kipom Matere božje. Pred praznikom bo v župnijski cerkvi tridnevna, ki jo bo vodil svetogorski gvardijan p. Filip Rupnik (z mašo ob 20. uri).

Prvi Tržačani pri Materi božji v Rožah

Obnovljeno svetišče v San Vito ob Tilmentu ima staroslavni naslov Mati božja v Rožah; srednjeveška vas, iz katere so pred tristo leti (31. 3. 1655) prenesli milostno Marijino podobo, se imenuje Rože in tako ima to staro ime tudi sedanje Marijino svetišče, ki so ga postavili na ruševinah zadnje vojne. Zgodovina pravi, da so v času turških napadov prihajali na to božjo pot številni romarji s Kranjskega, iz Istre in daljne Hrvaške.

Pred Velikim Smarnom so bili tukaj prvi Tržačani in sicer otroci iz počitniške kolonije v Dragi pri Bazovici. Pod vodstvom svojih vzgojiteljev so obiskali to obnovljeno božjo pot in s svojo mladostno pesmijo navdušili očete frančiškane, ki skrbijo za svetišče. Pozneje so obiskali znani grad Villa Manin pri Codroipu in se tu zabavali ob starih kočijah, sabljah, oklepih in mečih ter mislili na lepe stare čase. Po kosilu so se mimo Spilimberga pognali daleč v hribe do vasi Barcis, kjer je znano umetno jezero z barkami za izletnike. Tokrat pa so barko ob bregovih počivali, ker je sedaj jezero skoraj suho in tako ni bilo nič z veseljem in veslanjem po vodi.

Mačkolje

V soboto 27. avgusta ob 18. uri bo v Mačkovljah g. škof Bellomi predstavil novega župnijskega upravitelja g. Zarkota Škerlja, ki prihaja k nam iz Postojne. Drugi dan, na zunanji praznik župnijskega zavetnika sv. Jerneja, bo novi župni upravitelj daroval slovesno sv. mašo.

G. Zarkotu Škerlju, ki je doma iz Tomaja in ki bo začasno stanoval v Dolini, želimo obilo božjega blagoslova v »našem božjem vinogradu«.

Drugo tržaško romanje v San Vito

V osmini po Velikem Smarnu so se odpravili na isto božjo pot Katinarci in Svetoivančani, skupno 54 romarjev, kar 18 pa jih je ostalo doma, ker so se prepozno prijavili, v Trstu pa pri vsem turističnem napredku nimamo avtobusov za manjše skupine. Naš romarski dan smo začeli zjutraj z obiskom mednarodnega pokopališča v Gonarsu, kjer počiva v izrednem nagrobnem spomeniku 462 hrvaških in slovenskih internirancev iz zadnje vojne. Slabo uro nato smo že bili v San Vito pred velikim Marijinim svetiščem; zvonovi so nas pozdravljali, ko smo s pesmijo Bodi nam pozdravljena vstopali v mogočno Marijino cerkev, veliko kakor Sv. Anton v Trstu. Prijaznost očetov frančiškanov, izredno lep glavni oltar v velikem prezbiteriju, ob strani še lepša kapela z Marijino podobo, to so bili prvi vtisi. Tukaj je s sobratoma somaševal svetoivanski in podlonski kaplan Milan Nemeč, ki nam je v lepem govoru razlagal dobrote tega svetega kraja; pred slovesom je rektor svetišča razložil zgodovino božje poti; na njegovo željo smo se tudi fotografirali, da bo tako v krajevem časopisu objavljeno prvo romanje odraslih Tržačanov v ta kraj ob bregovih Tilmenta.

Sredi dneva smo se ustavili tudi mi v Villa Manin. Takoj ob vstopu v veliko poslopje je baročna Marijina kapela in tukaj kakor v atriju več oltarjev, ki so vsi izdelani v tehniki marmornatih reliefov, ki predstavljajo razne svetopisemske dogodke; tak je bil cilj in smisel cerkvenih podob in slik v srednjem veku, ko še ni bilo toliko knjig in so verniki spoznavali na poslikanih cerkvenih stenah zgodovino odrešenja.

Takoj za grajskimi zidovi Ville Manin je sedaj stalna razstava in trgovina ročnih keramičnih izdelkov vsake vrste in cene. V naših časih tržaške gospodinje poleg romarskih nabožnih spominov rade prinesejo domov tudi keramične izdelke kakor tudi vsake sorte sira in mlečnih izdelkov.

Pozno popoldne smo se ustavili v prijaznih Jazbinah in tukaj pred zaklenjeno cerkvijo Marije Pomočnice molili in prepevali litanije; kmalu pa je po dobroti šoferja domačina priteknel mali strežnik s ključki in tako smo med petjem vstopili v lepo cerkev, ki je vsa obnovljena. Ta cerkev na Jazbinah, skoro skrita med lipami in kostanji, zasluži obisk romarskih skupin in posameznikov od blizu in daleč. Vožnja od Krmina mimo Subide do Števerjana, med samimi gozdiči, vinogradi in griči je bila za Kraševce in Tržačane prijetno razvedrilo za oko in srce.

»Se bomo rajžali v te lepe kraje,« smo rekli na zadnjem odmoru pod trtami na Oslavju, ko je naš »čatinarski« pevec-solist mogočno prepeval za slovo: En starček je živel... - F. S.

Nova zdravnica

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Trsta z veseljem pozdravlja 23-letno zdravnico Majdo Košuta s Kontovela in ji toplo čestita z željo, da bi še v bodoče sodelovala pri skupnih prizadevanjih.

18. ŠTUDIJSKI DNEVI »DRAGA 83«

Peterlinova dvorana v Trstu, Donizettijeva 3

Petek 2. septembra ob 17.30: predstavitev predavateljev, nato posvet ob izidu nove revije »Celovski zvon«.

Park Finžgarjeva doma na Opčinah, Narodna 89

Sobota 3. septembra ob 16.00: odprtje, nato predavanje »Slovenija v osemdesetih letih«. Poskus pogleda v slovensko prihodnost ob izteku drugega tisočletja.

Nedelja 4. septembra ob 10.30: predavanje »Kvas novega krščanstva«. Cerkev 20 let po II. vatikanskem koncilu. 16.00: predavanje »Na razvodju dveh kultur«. Slovenec na razvodju slovensko-nemške in slovensko-romanske kulture: dvojnost v smer dileme ali obogatitve?

Nedeljska služba božja, ki jo bo daroval bivši ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu dr. Pavle Zablatnik, bo na prostem v parku Finžgarjeva doma ob 9. uri. Po vsakem predavanju bo diskusija.

Šest uspešnih taborov tržaških skavtov in skavtinja

Na veliki šmaren, 15. avgusta, so se zvečer vrnili na svoje domove še zadnji tržaški skavti in skavtinja, ki so se udeležili letošnjih poletnih taborov tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije. Bilo jih je kar šest: za starejšo vejo, roverje in popotnice, tri za srednjo vejo izvidnikov in vodnic, dva povezana tabora za najmlajše, volčiče in veverice.

Tabori so bili na Dolenjskem, na slovenskem Koroškem v Avstriji in na Gorenjskem. Vsi so lepo uspeli. Vtiše in podatke o posameznih taborih začnemo podajati s poročilom o prvem taboru, ki ga je prispevala njegova načelnica.

TABOR POD GORJANCI

31. julija se je zaključil tabor za novice roverje in novinke popotnice v Sentjerneju na Dolenjskem. Tabora, ki je bil razdeljen na dva dela, se je udeležilo 15 članov. Vodila ga je Eva Fičur.

Prvi del, tako imenovani potovalni tabor, je trajal pet dni. V tem delu smo se peš premikali iz kraja v kraj in tako podrobno spoznavali lepote Dolenjske. Odpotovali smo 21. julija z vlakom iz Sežane do Mirne peči. Od tam pa smo se peš podali na Frato, kjer smo tudi prespali. Drugi dan smo že dopoldne prispeli v Novo mesto, ki smo si ga popolne natančno ogledali. Za okusno hrano in mehke postelje pa se imamo zahvaliti redovnicam in g. proštu na Kaptlju. Tretji dan smo šli naprej do Otočca, kjer smo si privoščili tudi kopanje, in nato nadaljevali pot do Velikih Brusnic. Tam smo tudi prespali. Četrti dan smo se povzpeli najprej do planiškega doma na Gospodični in nato še do Trdinovega vrha. Prenočili smo na Gospodični. Zadnji dan pa smo se spustili mimo Sv. Miklavža do Cerovega loga, kjer smo se utaborili. Ker tura ni bila prenaporna, smo se ob poti večkrat ustavljali in si ogledali marsikaj ter vzpostavili stike s tamkajšnjim prebivalstvom.

Drugi del tabora pa je bil »tradicionalen«. Trajal je šest dni. Najprej smo si postavili tabor, nato pa smo nadaljevali s programom. Ker so bili člani starejši, smo posvetili dosti časa pogovorom in delu po skupinah. Obiskali smo tudi Pleterje in Kostanjevico. Zanimiv je bil tudi obisk pri Romih (ciganih), ki ga je za nas organiziral kaplan iz Sentjerneja g. Miro Šlibar.

Poleg programa pa nam je ostalo dovolj časa za zabavo in igre. Naši fantje so odigrali nogometno tekmo proti tamkajšnji mladini, ki se je v zadovoljstvo obeh moštev zaključila z izenačenjem 3:3. Lepi in zanimivi so bili tudi taborni ognji, saj so pri njih člani dokazali veliko iznajdljivost in originalnost. Med obiski naj omenimo obisk tržaškega škofa Bellomija. Mislim, da je letošnji tabor za novice uspel in da so se naši člani vrnili domov obogateni z dragocenimi izkušnjami. Da je tabor uspel, pa ni samo moje mnenje, saj se je ob slovesu orosilo marsikatero oko.

Groš za srečno prevoženi kilometer

Poseben način pomoči misijonom v Avstriji je podarjeni groš za vsak srečno prevoženi kilometer poti. Z darovi organizacija te akcije, ki se imenuje MIVA, kupuje motorna vozila za misijonarje. Lani je dala nabirka 34 milijonov šilingov, za kar je bilo odposlanih v misijone 368 vozil.

goriške novice

Goriško-tržaško romanje na Barbano

Kot vsako leto bomo tudi letos romali na Barbano in sicer v ponedeljek 12. septembra na god Marijinega imena. Ob 11. uri bo skupna sv. maša in popoldne ob 15. uri blagoslov. Dušni pastirji obeh škofij naj oznanijo vernikom in naročijo avtobuse. Cena za prevoz iz Gradeča na Barbano in nazaj je za odrasle 3.000 lir, za otroke od 5 do 10 let 1.500 lir, otroci pod tremi leti se peljejo zastonj. V tem svetem letu se lepo pripravimo na romanje, saj je tudi bazilika na Barbani svetoletna cerkev!

Nova šolska pridobitev v Gorici

Ministrstvo za šolstvo je pristalo na odprtje razreda s slovenskim učnim jezikom pri italijanskem tehničnem zavodu za industrijo »G. Galelel« v Gorici.

Novico je posredovala pokrajinska odbornica za šolstvo Marija Ferletič na podlagi uradnega ministrskega pisma. Ker je razred pogojen od števila vpisanih, se priporoča, da se zainteresirani takoj javijo na tajništvo odgovarjajočega zavoda v ul. Puccini 22, tel. 84452.

Pogreb msgr. A. Rutarja

Pokojnega msgr. Antona Rutarja, ki je umrl v goriški bolnišnici, so v petek 5. avgusta prenesli v župnijsko cerkev v Pevmi, kjer je med mašo ležal na parah. Na koru je med mašo pel cerkveni zbor iz Drežnice in združen goriški moški zbor. Cerkev je bila premajhna za vse vernike in duhovnike. Teh slednjih je bilo nad 50 tako slovenskih z obeh strani meje kot italijanskih. Oba zbora sta zapela tudi na pokopališču.

Somaševanje in pogrebne obrede je vodil msgr. Franc Močnik. Od pokojnika se je poslovil msgr. Andrej Simčič. Spomnil se je zaslug pokojnega A. Rutarja in omenil pomoč, ki mu jo je dolgo let in do zadnjega dne nudila zvesta Gizela. Prebral je tudi brzojavke, ki so jih poslali razni škofje; prvi med njimi goriški nadškof Bommarco, ki je bil odsoten. Njegova brzojavka se glasi:

»Duhovno blizu ob krščanskem odhodu msgr. A. Rutarja, ki je bil toliko let goreč duhovnik in čast naše nadškofije, prosim večnega plačila za njegovo dušo in izražam iskreno sožalje slovenskim duhovnikom.«

Sožalje so poslali še škofje iz Ljubljane, Kopra in Maribora.

Sožalje iz Ljubljane: »Ob smrti Nestorja slovenskih duhovnikov Antona Rutarja sprejmite vi (O. Simčič) in slovenski duhovniki izraze našega iskrenega sožalja. Naj se odpočije v Bogu. Nadškof Suštar, škofa Lenič in Kvas.«

Iz Kopra: »Ob boleči izgubi msgr. A. Rutarja, bivšega ekonoma, vicektorja v centralnem semenišču, dolgoletnega župnika v Pevmi, izrekam svoje globoko sožalje. Škof Janez Jenko.«

Iz Maribora: »Ob smrti duhovnika A. Rutarja vsej slovenski skupnosti iskreno sožalje. Za dušo pokojnega darujeva sveto mašo oba škofa v Mariboru Kramberger in Smej.«

Kronika iz sovedenjske občine

Zelja vsakega društva je, da pride do lastnih prostorov, saj le tako lahko uspešno deluje. V sovedenjski občini trenutno le odsek krvodajalcev še ne razpolaga s svojim sedežem. Trenutno pa si dve društvi urejata svoje prireditvene prostore.

Prvo je KD Danica z Vrha. Svoj prireditveni prostor je vrsto let imelo na Largi ob vhodu v vas z goriške strani, sedaj pa si pripravljajo svoj sedež na odkupljenem zemljišču v zaselku Brišče-Devetaki, kjer naj bi se tudi zgradil kulturni dom.

Sportno društvo Soča, ki je nastalo 3. aprila 1981 si prav tako prizadeva, da bi prišlo do primerne prostora tako za športno kot kulturno dejavnost. Blagohotno razumevanje lastnika je omogočilo, da si je društvo našlo prireditveni prostor v neposredni bližini rubijskega gradu. Tu je že lani društvo pripravilo svoj praznik, ki je bil 4. in 5. septembra.

Letos naj bi se vršil prej, ali v juliju ali v avgustu, toda nepredvidene ovire so to preprečile. Tako bo praznik spet v septembru, točneje od 2. do 4. septembra. Mislim, da bi se odbor moral dokončno opredeliti za neki datum v poletnem času, sedanj pa ni preveč posrečen, ker že nastopa jesenski hlad.

Združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodenj je tudi letos priredilo pohod na

območju občine. Zbirališče je bilo na Peči, kjer je domače društvo »Vipava« dalo na voljo svoj prireditveni prostor.

Isto združenje priredi v nedeljo 11. septembra tudi enodnevn izlet v Benetke in okolico. Odhod iz Sovodenj ob 6. uri zjutraj. Prevoz po Canal Grande do Burana, kjer izdelujejo čipke, nato do Murana, kjer je znana tovarna stekla. Oglede beneške lagune se zaključijo v Torcellu, koso pa bo v središču mesta.

Pred kratkim je dala občinska uprava namestiti na cesti Rubije-Vrha, ki so jo lani razširili cestne znake. Ker je cesta ovinkasta, je dovoljena hitrost omejena na 40 km in skoro na vsakem zavoju znak za omejeno vožjo šoferja opozarja, naj ne pritiska na plin, saj lahko kaj hitro pride do nesreče. Je pa pri tem nekaj zanimivega. Ko greš z Vrha proti Rubijam, so znaki dvojezični, ko pa prideš na križišče Gabrje-Sovodnje, so smerokazi (postavila jih je pokrajinska uprava) le še italijanski, nato pa spet v Sovodnjah vse lepo dvojezično z novimi tablam ulic. Imena teh ulic niso samo ledinska, temveč tudi slovenskih zaslužnih mož, npr. Andreja Uršiča.

Na Peči pripravljajo odkritje spomenika padlim v NOB. To bo v nedeljo 18. septembra ter združeno s proslavo 40-letnice padca fašizma, splošne vstaje na Primorskem in nastanka goriške fronte.

Remo Devetak

Uporaba rib v Gorici

Dr. Dario Franzot je napravil študijo, koliko rib spužvi se proda v Gorici. Studija se nanaša na leta 1980-82. Iz nje je razvidno, da goriške gospodinjice niso kaj navdušene za ribe, saj je njih uporaba precej revna. Nekatere vrste rib se kljub temu prodajajo. Med temi jegulje; njih prodajo na leto 830 kg; pas kostelj (asial) 3310 kg; babaši (cefali) 6000 kg; ugotica velika (gerai) 2565 kg; čepice (papaline) 2380 kg; največ je šlo sardel 25500 kg, sardonov 17000 kg; skuš 4875 kg. Precej so prodali tudi postvri: 13380 kg. Priljubljeni so še kalamari, sveži in zmznjeni (8.600). Včasih tako zelo cenjena polenovka je danes precej pozabljena. V celem letu so jo prodali le 1900 kg.

Novice iz Doberdoba

Praznovanje Marije Snežne. Kakor je razvidno iz najstarejših zapiskov, ki se hranijo v župnijskem arhivu, so imeli naši predniki v časti praznik Marije Snežne že pred 200 leti. Zaradi splošne navade, da si zdaj vsi privoščijo julija ali avgusta počitnice ob morju ali v hribih, je prišlo to praznovanje sicer v majhno krizo, vendar nanj tudi letos nismo pozabili. Najprej smo se nanj pripravili s skromno tridnevno, kjer je bila dana možnost za prejem svetih zakramentov. Sam praznik pa je povzdignil s svojo prisotnostjo g. Stanko Kavalari, izseljeniški duhovnik v severni Franciji, ki se je v teh dneh mudil v naših krajih na oddihu.

Smrtna nesreča v Ronkah. Zal se je praznovanje Marije Snežne žalostno končalo za vso župnijo. V nedeljo 7. avgusta zvečer po deveti uri je postal žrtev prometne nesreče v bližnjih Ronkah naš občinski obhodnik in družinski oče Karlo Ferletič, star komaj 42 let. Ko se je v mraku po glavni cesti skozi Ronke z mopedom vračal v Doberdoba, ga je brezvesten voznik blizu ronške cerkve zbil po cesti, pri čemer je zadobil tako hude poškodbe na glavi, da so ga iz tržiške bolnišnice takoj prepeljali v nevrokirurški oddelek tržaške bolnišnice. Kljub vsemu prizadevanju zdravnikov je tam prej kot v dveh dneh podlegel poškodbam v torak pod večer. Zal je brezvestni voznik po nesreči zbežal in do sedaj še niso povedali, da bi bilo policiji uspelo ga izslediti, čeprav je neki človek videl obliko in barvo avtomobila, ne pa tudi evidenčne tablice. Da je gorje še večje, naj povemo, da je bil pokojni Karlo oče skavtinja Tanje Ferletič, ki je tudi umrla letos nagle smrti in je poteklo komaj tri mesece od njene smrti. Pokopali smo ga ob izredni udeležbi ljudi iz Doberdoba in sosednjih krajev ter ga položili v skupni grob k hčerki Tanji. Hudo prizadeti ženi Bruni, otrokoma Esteri in malemu Mateju iskreno krščansko sožalje vse župnijske skupnosti.

Rojstvo Mateje Černic. Naj poročamo še o veselim dogodku: Andrej Černic je dobil lepo, zdravo sestrico, ki bo pri krstu prejela ime Mateja. Bratcu Andreju, mamički Franki Ferletič ter očku Ninku Čer-

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

nic iskrene čestitke vse župnijske skupnosti v Doberdoba.

Smrt Karoline Gergolet vd. Lavrenčič. Preden je bil teden okrog, je smrt že spet kosila po naši župniji. Po krajši boleznini je v nedeljo zjutraj zaspala v Gospodu v bolnišnici v Tržiču Karolina Gergolet vd. Lavrenčič, mati našega organista in pevovodje Karla Lavrenčiča. Njeno življenje ni bilo lahko. V zakonu se ji je rodilo sedem otrok, od katerih je eden umrl kmalu po rojstvu. Pomanjkanje po prvi vojni, gospodarska kriza in zlasti gorje druge svetovne vojne se je vsulo nanjo kot plaz, a je ni strlo, ker je kot močna žena zaupala v Boga in v moč molitve. Mož in sin sta bila odpeljana v Nemčijo, odkoder se je mož vrnil domov samo umret, otroci so bili večkrat po bolnišnicah zaradi preostanega medvojnega pomanjkanja, a vseeno je pokojnica uspela, da je vsem pomagala do poštenega dela. Vse življenje je bila velika častilka presv. Srca Jezusovega, zato ji je bila zdaj dana milost srečne smrti, potem ko je prejela svete zakramente. Sinu Karlu, našemu organistu, vsem otrokom in sorodnikom naše iskreno krščansko sožalje, pokojnici pa želimo, naj se spočije v Bogu.

Svetoletno romanje v Oglej odloženo

Zavoljo raznih razlogov se svetoletno romanje slovenskih romarjev v Oglej, ki naj bi bilo v nedeljo 4. septembra letos prenese na prihodnje leto enkrat v postu.

OBVESTILA

Duhovne vaje za slovenske duhovnike bodo v domu »Le Beatitudini« 29. avgusta (od 9. ure), 30. in 31. avgusta. Vodil jih bo kapucin dr. Vinko Skafar iz Ptujja. Prijave sprejemajo v domu »Le Beatitudini«, tel. (040) 566244.

ACM v Trstu javlja, da v septembru odpade mesečna maša za edinost v Marijinem domu v ul. Risorta zaradi ekumenskega potovanja. Prav tako odpadeta dva četrtka tedenskega srečanja v kapeli bl. Leopolda pri Domju: 8. in 14. septembra.

Popravljamo

V sestavek »Franz Kafka, glasnik temnega stoletja«, objavljen 4. avgusta 1983 v 31. številki Katoliškega glasa, se je v dvanajsto vrstico (od spodaj navzgor) v zadnjem tretjem stolpcu pri omembi Kafke in germanista Goldstückerja vrnila napaka. Oba omenjena duhovna delavca sta *zdoma* (in ne *doma*) »iz krajev, ki so izoblikovali njun značaj...«

DAROVI

Za Katoliški glas: stolniške pevke namesto cvetja na grob očeta Štefke Ambrožič 50.000; N. N. 10.000; B. S. 25.000; Vinko Levstik namesto cvetja na grob prijatelja Mirka Mazora 50.000; Cerkevnik, Videm 500.000; Viktorija Pruni, Trst 9.000; Marija Bandi 7.000; Angela Purger Bandi 7.000; Anton Rapotec 7.000; Franc Gorše, Avstrija 30 dol.; Milena Cavdek 7.000; Eilzabeta Fičur, Trst 100.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: družina Bratuž-Sorli v spomin msgr. Antona Rutarja 50.000; v spomin g. Mirka Mazora: K. K. 25.000, družina Šturm 50.000, Pavel Marc 50.000, O. Humar 15.000 lir.

Za slovensko duhovništvo v Gorici: Marija Kogoj v spomin Valerije Carotti 20.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: N. N. 25.000; B. S. 25.000 lir.

Za Alojzijeve: prof. Stanislav Soban namesto cvetja na grob primarija A. Gressija 50.000 lir.

Za Katoliški dom: družina Lupinc, Praprota 20.000 v spomin Mirka Mazora; J. Č., Gorica v isti namen 20.000 lir.

Za Našo pot: N. N. 10.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: Felčka Humar 50.000; ob poroki Volk-Lupieri 100.000; družina Vogrič-Valentinčič namesto cvetja na grob Rozalije Vogrič 100.000; Dragica Klanjšček 20.000; oče Herman Srebernič ob poroki Marijanke in Karlota 50.000 lir.

Za cerkev v Pevmi: žene iz Pevme namesto cvetja na grob msgr. Antona Rutarja 50.000; v isti namen Emil Valentinčič 30.000; N. N. ob rojstvu Martine 30.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: Bogdana Komjanc namesto cvetja na grob Rozalije Vogrič 20.000; oče Herman Srebernič ob poroki Marijanke in Karlota 50.000; družina Skok, Jazbine namesto cvetja na grob strica Viljama Skoka v Cerovem 50.000; Ana Martinčič 100.000; N. N., Moša 100.000; Pavla Hlede, Ločnik 10.000; N. N., Ločnik 50.000 lir.

Za elektrifikacijo zvonjenja na Vrhu: družina Devetak, Vrh 48 ob krstu Sare Kristjane Devetak 60.000; Franc Devetak, Ronke 10.000 lir.

Za župnijsko dvorano v Nabrežini: Vera Verri 20.000; Stepančič 5.000; Pertot 5.000; Rojc 5.000; Cermelj 5.000; Abram 5.000; Allegretto 10.000; Caharija 5.000; Adam 5.000; Rozalija Frankič 10.000; E. Sart 100.000; N. N. 10.000; nabirka ob sv. Roku 128.000; Kukanja 15.000; Lizeta Pieri 35.000; Kojanec 5.000; Pavla Jazbec 10.000; Košir 40.000; R. Jazbec 50.000; ob prireditvi praznika sv. Roka 400.000; N. N. 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Zora in Nevo ob 6. obletnici smrti moža in očeta Franca 150.000; Ivanka Fatur 30.000; N. N. 30.000; Anita Sičlar 20.000; Emilija Hrovatin 20.000; Pepi Ferfila 10.000; Pija Ulian-Geier v spomin na pok. Marijo Danev-Sosič 10.000; Pepka in Mario 100.000; N. N. 573.000; Viktorija Sosič 90.000; Lojzka in Pepka Škerlavaj namesto cvetja na grob Olge Gollmeyer 50.000; družina Vremec 20.000; otroci v spomin na mamo Marijo Skabar-Grmek ob prvi obletnici smrti 20.000; Francka Vremec 20.000; Marija Zvab-Sosič ob rojstnem dnevu 10.000; družina Ban ob krstu Aleksandre 20.000; Gabriella Badalič-Ban ob krstu iste 20.000; Gabriella Lacota ob istem krstu 10.000; starši in sorodniki ob krstu Katrin 33.000; razni 65.000 lir.

Za cerkev na Banah: družina Mario Malalan 10.000; Giordano Ban 5.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: Giacomo Bellafontana 5.000; N. N. 100.000 lir.

Za cerkev na Repentabru: Viktorija Sosič, Opčine 25.000 lir.

Družina Kozman v spomin Mirka Mazora za tržaške skavte 50.000 in za Sveto goro 50.000 lir.

Ob peti obletnici moževe smrti Lojzka Sosič za misijone 50.000 in za Vincencijevo konferenco v Trstu 50.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda pri Domju: Mary in Mira Bole, Trst v spomin na pok. moža in očeta 50.000; Marija Fabjan, Trst 50.000; N. N., Mahvinje 10.000; N. N., Domjo za nove stolice 30.000; N. N., Domjo v isti namen 30.000; N. N., Domjo prav tako 30.000; Lidija Strnad v spomin na pok. s. Anzelmo 10.000; I. Ambrožič, Trst 20.000; Pavla V., Trst 15.000; I. A., Trst 50.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih (v spomin na pok. šolsko sestro Anzelmo): Mira Sabadin, Pulje 10.000; Ernesta Dobrila, Pulje 10.000; Lidija Strnad, Domjo 10.000; iz Ricmanj pa: Olga Demark 10.000; Valerija Mohorovičič 10.000; Matilda Knez 10.000; Lilijana Gerdelič 10.000; Kuret Marija 10.000; Cilka Petaros 10.000; Aleksija Bet 10.000; Marčela Vatovec 10.000; Marija Senica 10.000; Pierina Hrvatci 10.000; Marta Berdon 10.000; Albina Berdon 5.000 lir.

Za kočvo sv. Jožefa v Zabnicah: Vinko Levstik v spomin Mirka Mazora 50.000 lir.

Za Sv. goro: Marija Ipavec v spomin Marije Oblak 5.000 lir.

Za Slovenik v Rimu: Milka Goričan, Gorica za dve »opeki« 10.000 lir.

Za misijon g. Štanta: uslužbenke v hvalen spomin prijatelja Katoliške knjigarne msgr. Antona Rutarja 45.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčine 20.000; N. N., Opčine 100.000 lir.

Za misijone: Marija Zerjav 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Spored od 28. avg. do 3. sept. 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »V puščavi in goščavi«. 11.15 Nabožna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 »Počitnice... počitnice«. 12.40 Lahka glasba. 14.10 Iz arhiva in tedenskih oddaj; lahka glasba; M. Vilhar: »Detelja«; prenosi z naših prireditiv.

Ponedeljek: 8.10 Beseda ni konj. 9.15 M. Rožanc: »Metulje«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Naš avto. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Pesmi in njihovi protagonisti. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Na naš koži.

Torek: 8.10 Pogovori. 9.15 F. Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!« 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Ob stoletnici glasbenega šolstva na Slovenskem. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naš jezik. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 E. Emili: »Dama v črnem«.

Sreda: 8.10 Po svetu sem in tja. 9.15 F. Rudolf: »Očka, vrni se...« 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Pod Matajurjan. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Zvezdniki našega časa. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Kulturni odmevi Beneške Slovenije.

Četrtek: 8.10 Beseda ni konj. 9.15 F. Rudolf: »Očka, vrni se...« 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije. 14.10 Otroški kotichek. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Pogovori o naših otrocih. 18.20 Črnske duhovne pesmi.

Petek: 8.10 Trim za vsakogar. 9.15 F. Rudolf: »Očka, vrni se...« 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Na počitnice. 13.20 Zborovska glasba. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Kulturni dogodki. 18.45 Imena naših vasi.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Imena naših vasi. 9.15 F. Rudolf: »Očka, vrni se...« 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naš jezik. 14.35 Iz studia neposredno. 16.00 Klasični album. 17.10 Melodije minulega desetletja. 17.30 Rubrika. 18.00 »Počitnice... počitnice«.

Za nabavo ortopedskega vozička v naselju gobavcev v Manikroju (Slonokoščena obala), kjer delujejo duhovniki goriške nadškofije prispeva v spomin svoje nečakinje Ervine Antončič por. Policardi iz Tržiča Emma Koshuta vd. Bommarco, prav tako iz Tržiča 550.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

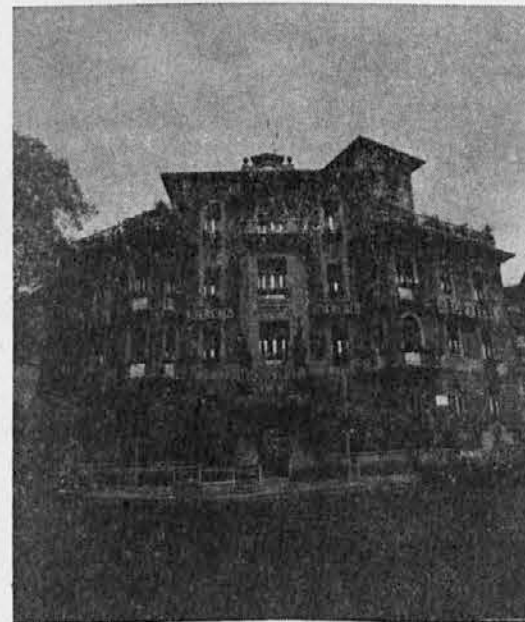
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SLOVENSKI HOTEL »BLED« v RIMU - ROMA

Lastnik:
LEVSTIK VINKO

Hotel »BLED«
Via S. Croce in Gerusalemme 40
00185 ROMA
Tel. (06) 777102 - 7579941
Telex 620196

Banca Agricola Gorizia c.r.ag.l. Kmečka banka Gorica v.z.z.o.j.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN